

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

És incompatible cobrar l'atur i desenvolupar qualsevol tipus d'activitat econòmica?

09-10-2023

És ben sabut que el cobrament de la prestació per desocupació és incompatible amb el treball, però a la pràctica se susciten molts dubtes a l'hora de determinar l'abast de tal prohibició. L'article 282.1 del vigent TRLGSS estableix que la prestació i el subsidi per desocupació són incompatibles amb el treball per compte propi, encara que dur-lo a terme no impliqui la inclusió obligatòria en algun dels règims de la Seguretat Social, o amb el treball per compte d'altri, excepte quan aquest es faci a temps parcial, i en aquest cas es dedueix de l'import de la prestació o subsidi la part proporcional al temps treballat. D'altra banda, l'article 15.1.b.2 del Reial decret 625/1985, de 2 d'abril, determina que aquesta incompatibilitat es produeix amb independència del nombre d'hores que es dediquin a l'activitat i dels resultats econòmics obtinguts, encara que dur a terme aquesta activitat no impliqui la inclusió obligatòria en algun dels règims de la Seguretat Social.

Així doncs, en el cas dels treballs per compte propi, sembla que la incompatibilitat és absoluta, amb independència de la dedicació que s'hi pugui destinar i de si els treballs estan inclosos o no en el camp d'aplicació del règim especial de treballadors per compte propi o autònoms (RETA) o en algun dels grups del règim especial de treballadors de la mar.

Quant al RETA, l'article 305.1 del TRLGSS estableix que han d'estar incloses obligatòriament en el camp d'aplicació del règim especial de la Seguretat Social dels treballadors per compte propi o autònoms les persones físiques més grans de divuit anys que facin de manera habitual, personal, directa, per compte propi i fora de l'àmbit de direcció i organització d'una altra persona, una activitat econòmica o professional a títol lucratiu, donin o no ocupació a treballadors per compte d'altri. Així doncs, dur a terme treballs per compte d'altri de manera esporàdica o no habitual no suposa l'obligació d'alta al RETA. No obstant això, no oblidem que això no és obstacle perquè aquests treballs puguin ser incompatibles amb la percepció de la prestació o el subsidi per desocupació, tal com hem vist anteriorment. La Sentència del Tribunal Suprem de 9 de maig de 2023 -recurs 1327/2020- aborda un cas peculiar i entra en el fons de l'abast d'aquesta incompatibilitat. Es tracta d'una persona perceptora de la prestació per desocupació que és propietària de diversos habitatges en les quals promou la instal·lació d'energia solar fotovoltaica de plaques, contracta a aquest efecte les realitzacions de les tasques, subscriu un contracte de

manteniment amb un tercer i rep lectures i factures mensuals d'una altra entitat. En la seva declaració de l'IRPF, aquesta persona va reconèixer com a rendiment -derivat de la venda de l'energia elèctrica produïda a una empresa distribuïdora- un import anual de 2.402,67 € després de deduir les despeses d'amortització i conservació dels ingressos. El Servei Públic d'Ocupació Estatal (SPEE) havia entès que el beneficiari feia una activitat incompatible amb la prestació percebuda, en entendre que desenvolupava una activitat per compte propi en ser propietari d'una instal·lació elèctrica de la qual obté un rendiment econòmic.

El Tribunal Suprem centra el debat a concloure si la percepció de rendes derivades de les instal·lacions elèctriques amb les quals compta una persona en habitatges de la seva propietat, i que es gestionen per societats mercantils de les quals no consta que formi part, poden o no qualificar-se de treball per compte propi. Doncs bé, la resposta ha de ser negativa, i és que la persona beneficiària no fa cap activitat laboral per a les societats mercantils amb les quals ha subscrit contractes d'instal·lació, manteniment i venda de l'electricitat que es produeix, ni una activitat econòmica de manera habitual, personal i directa. Ben al contrari, va subscriure un contracte per a la producció d'energia fotovoltaica, sense fer cap treball de gestió, manteniment, lectura de comptadors, facturació o qualsevol altra classe.

Així doncs, la simple percepció d'uns ingressos o rendes procedents d'una instal·lació fotovoltaica no és suficient per a la qualificació del treball per compte propi que requereix l'article 282 del TRLGSS si l'explotació mateixa no la duu a terme d'alguna manera la persona beneficiària i aquesta es limita a l'obtenció dels rendiments econòmics, per més que rebí lectures i transferències i aboni les despeses de reparació i conservació o manteniment. El rendiment econòmic rebut no s'obté ni es deriva de la realització per la persona beneficiària de cap treball, i d'aquesta manera s'exclou la incompatibilitat que sosté el SPEE.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació